

המגמה לא להגדיל את יחידת עדר הפרות החולי בות מכיוון שבכל משקי המושב (כמעט) עוסקים מזה שנתיים גם בגידול העגלים לבשר. בתשט"ז שווקו 112 עגלים בגילים מ"6 חודשים ועד 17 חודש ומשקלם הכללי הגיע ל- $33\frac{1}{4}$ טון. מענינת הסקירה על משקל העגלים לגיליהם השונים. בטבלה הניתנת להלן אפשר לעמוד על פרטים אלה.

ממילא מובן שגם התנובה הממוצעת של כל משק, גם היא עלתה לרמה שאפשר להתגאות בה. בתשט"ז נמצא רק משק אחד בתנובה שלמטה מ-4000 ק"ג; 57 משקים, מתוך 70, תנובתם הממוצעת נעה בין 4500 ק"ג ל-6000 ק"ג; ושני משקים הגיעו לשיא שנע בין 7000 ל-7500 ק"ג; באחד המשקים האלה עמדו בממוצע שנתי 3 פרות ובשני — 4 פרות. בדרך כלל בולטת

מישקל העגלים ביום המכירה (בתשט"ז)

פרטים	הגיל בחודשים										
	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	17
המשקל הממוצע, ק"ג	182	209	250	262	265	315	361	358	372	382	400
מספר העגלים	9	20	11	7	6	7	11	19	13	8	1
המאכסימום, ק"ג	205	241	290	316	309	347	400	419	406	417	—
המינימום, ק"ג	135	157	219	220	235	250	326	257	346	354	—
מהטבלה הנ"ל למדים שבדרך כלל הושגו תוצאות טובות למדי בפיטום העגלים, אך התנור דה הרבה במישקל בקרב הקבוצות בנות גיל שווה מעוררת את החשש שלא כל החברים הקדישו תשומת לב מספיקה לטיפול בעגלים אלה וראו אותם כ„בנים חורגים“ בעדר. התגוררה בגבולות מסויימים היא בגדר הטבע, כי אף בגועי בקר לבשר המובהקים טרם הושגה אחיזת דות בקצב העליה במישקל; כן אין לתבוע שכל העגלים יתקנאו בבעלי השיאים שבקבוצתם, ומישקל של 400 ק"ג בגיל שנה או 13 חודש הינו הישג בלתי רגיל, אך אין להשלים עם סטיה											

כה גדולה מהממוצע כפי שהיא מופיעה בקבוצות הגילים של 6—7 חודשים; מסתבר שהעגלים במישקל המינימום שבקבוצות אלה לא נהנו מהטיפול וההזנה הנאותים בתקופת הינקות. מעורר תימהון גם העגל „יוצא הדופן“ שבקבוצת בני 13 החודשים: העגל הזה חסרו לו 100 ק"ג עד למישקל הממוצע של הקבוצה.

יש להצטער על שלא הובאו פרטים בדבר שיטת ההזנה הנהוגה לגבי עגלי המרבק.

תקציר הדו"ח לשנת תשט"ז שהוכן ע"י המרכז פכמן והמדריך לבקר ח. שור.

מיץ עשבים במנת המזון של העגלות?

באוניברסיטה של קאנזאס (ארה"ב) נערכו ניסויים עם מיץ עשבים במנת המזון של עגלות רכות; עד 12 גרם מיץ לכל 50 ק"ג משקל חי השפיעו לטובה על הגדילה וערכם היה כערך 45 מ"ג אורז מיצין. הניסויים נערכו בכיוונים שונים; הועמדו להשוואה 3 קבוצות, האחת — עם מיץ, השנית עם אורומיצין והשלישית לביקורת. העגלות שנהנו ממיץ ומאורומיצין גדלו יותר מהר ויותר טוב מהעגלות שבקבוצת הביקורת. היתה גם קבוצת עגלות שקיבלה מיץ וגם אורומיצין — עגלות אלה פיגרו בגדילתם החל מגיל של 8 שבועות עד לגיל של 16 שבועות, אולם מגיל הלידה ועד לגיל של 8 שבועות הורגשה השפעה טובה על תוספת המיץ + אורומיצין.

ד"ר בארליי, שעסק בניסויים אלה, סבור שיש להמשיך במחקרים כדי לברר מהי השפעת הכרס בעגלים רכים לגבי התופעה של ניצול יתר של שני התכשירים (מיץ + אורומיצין) עד הגיל של 8 שבועות בלבד ואייעילותם בגיל שבין 8 שבועות ל-16 שבועות. מסתבר שהכרס מעורבת בדבר הואיל וידוע שמגיל 8 שבועות ואילך מתחילים להתפתח תיפקודיה של הכרס.

הניסויים שבקאנזאס הוכיחו שהעגלות שנהנו מהמיץ הצריכו פחות חומרי מזון נעכלים ופחות חלבון נעכל לכל ק"ג של תוספת במשקל הגוף. בניסויים שנערכו עם אפרוחים הודיים ותרגולות הוכחה השפעתו הטובה של מיץ עשב ואספסת והובעה ההשערה שמין זה מכיל גורם גדילה שטרם הוגדר.